

Zarządzenie nr 08/2023
Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej
w Świętochłowicach
z dnia 19 stycznia 2023 r.

w sprawie: zmiany Zarządzenia 32/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z dnia 28 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej, Procedury zarządzania ryzykiem, Zasady dokonywania samooceny funkcjonowania systemu samokontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach i jednostce podległej.

Na podstawie § 17 ust. 3 Statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach oraz art. 69 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.),

zarządzam, co następuje:

§ 1

W zarządzeniu nr 32/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z dnia 28 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej, Procedury zarządzania ryzykiem, Zasady dokonywania samooceny funkcjonowania systemu samokontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach i jednostce podległej wprowadza się następujące zmiany:

1. § 12 w załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 32/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z dnia 28 października 2022 r. „Regulamin kontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach i jednostce podległej otrzymuje brzmienie:
 - „1. Dla osiągnięcia wyznaczonych celów sporządza się:
 - a) rejestr ryzyk na dany rok kalendarzowy; (załącznik nr I)
 - b) sprawozdanie z zarządzania ryzykiem za rok poprzedni (załącznik nr II).
 2. Rejestr ryzyk na dany rok oraz sprawozdanie z zarządzania ryzykiem dla Ośrodka Pomocy Społecznej sporządza Z-ca Dyrektora Ośrodka.
 3. Rejestr ryzyk na dany rok sporządza się wg wzoru stanowiącego **załącznik nr I** niniejszego regulaminu w terminie do dnia 20 lutego danego roku.
 4. Właściciele celów i zadań odpowiedzialni są za bieżące monitorowanie ich realizacji.
 5. Sprawozdania z zarządzania ryzykiem sporządza się według wzoru stanowiącego **załącznik nr II** dokonuje się jednorazowo w terminie do 10 lutego kolejnego roku za rok poprzedni.
 6. Sprawozdanie, w którym mowa w ust. 5 dołącza się do rejestru ryzyka na rok, którego dotyczy.”

2. Załącznikowi nr 1 do Regulaminu kontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach nadać nowe brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK nr 1 do Regulamin kontroli zarządczej
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach

**REJESTR
RYZYKA**

Lp .	Cele i zadania	Identyfikacja ryzyka	Opis i skutek	Właściciel ryzyka	Wpływ (ocena skutków)	Prawdopodobieństwo	Poziom istotności	Funkcjonujące mechanizmy kontrolne	Przeciwdziałanie ryzyku	Odpowiedzialność za działania i termin wykonania
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										
3.										
4.										

.....
(Miejscowość, data)

.....
(Podpis Dyrektora)”

3. Załącznikowi nr 2 do Regulaminu kontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach nadać nowe brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK nr II do Regulamin kontroli zarządczej
w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach

**Sprawozdanie z
zarządzania ryzykiem**

Lp.	Cele i zadania	Identyfikacja ryzyka	Opis i skutek	Właściciel ryzyka	Wpływ (ocena skutków)	Prawdopodobieństwo	Poziom istotności	Funkcjonujące mechanizmy kontrolne	Przeciwdziałanie ryzyku	Odpowiedzialność za działania i termin wykonania
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.										
2.										
3.										
4.										

.....
(Miejscowość, data)

.....
(Podpis Dyrektora)”

2. Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 32/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z dnia 28 października 2022 r. otrzymuje brzmienie:

„PROCEDURA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM DLA DZIAŁALNOŚCI OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ŚWIĘTOCHŁOWICACH I JEDNOSTCE PODLEGŁEJ

§ 1

Postanowienia ogólne

1. Ustala się zasady zarządzania ryzykiem dla działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach.
2. Celem zastosowania procedury zarządzania ryzykiem jest:
 - 1) usprawnienie procesu zarządzania jednostką;
 - 2) zwiększenie prawdopodobieństwa realizacji zadań i osiągnięcia założonych celów;
 - 3) zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli zarządczej;
 - 4) zapewnienie Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach otrzymania na czas wczesnej informacji na temat zagrożenia dla funkcjonowania jednostki oraz realizacji założonych celów i zadań.
3. Za zarządzanie ryzykiem odpowiadają właściciele ryzyka tj. wyznaczeni pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach.
4. Niniejsza procedura określa zasady i formy identyfikacji ryzyka i analizy ryzyka, a także przebieg tego procesu w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach.
5. System zarządzania ryzykiem podlega w sposób ciągły elastycznemu dostosowaniu do zmieniających się potrzeb i uwarunkowań prawnych.

§ 2

Ilekrót w niniejszej Procedurze jest mowa o:

- 1) **Dyrektorze jednostki** – należy przez to rozumieć Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach;
- 2) **Jednostce, Ośrodka** – należy przez to rozumieć Ośrodek Pomocy Społecznej w Świętochłowicach oraz jednostkę podległą
- 3) **Pracownikach** – należy przez to rozumieć pracowników zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach oraz jednostce podległej;
- 4) **Ryzyku** – należy przez to rozumieć prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzenia, które będzie miało negatywny wpływ na realizację zadań jednostki bądź osiągnięcie założonych celów.

§ 3

Ustala się następujące etapy zarządzania ryzykiem w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach i jednostce podległej:

- 1) identyfikacja ryzyka;
- 2) analiza zidentyfikowanego ryzyka;
- 3) punktowa ocena ryzyka;
- 4) określenie reakcji na ryzyko;
- 5) monitorowanie poziomu występującego ryzyka.

§4 Identyfikacja ryzyka

1. W Ośrodku proces identyfikacji ryzyka odbywa się corocznie do 20 lutego każdego roku. W przypadku zaistnienia zmian organizacyjnych jednostki, zmian przepisów prawa obejmujących działalność jednostki, oraz warunków funkcjonowania jednostki skutkujących wystąpieniem nowego rodzaju ryzyka - możliwe jest dokonanie dodatkowej identyfikacji ryzyka.
2. Przy identyfikacji ryzyka brane są pod uwagę następujące czynniki zewnętrzne i wewnętrzne:

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	CZYNNIKI WEWNĘTRZNE
<ol style="list-style-type: none">1. Zmieniające się oczekiwania lub potrzeby mieszkańców gminy.2. Zmiany przepisów prawa.3. Zmiany gospodarcze.4. Zmiany technologii.5. Zagrożenia naturalne.	<ol style="list-style-type: none">1. Charakter działalności2. Dostępne środki finansowe.3. Komunikacja w jednostce.4. Liczba pracowników i ich kwalifikacje.5. Liczba, rodzaj i wielkość dokonywanych operacji finansowych6. Systemy informatyczne.

3. Przy identyfikacji ryzyka brane są pod uwagę informacje wynikające z:

- 1) sprawozdań z audytów i kontroli;
- 2) skarg wpływających do jednostki;
- 3) opracowań budżetu i finansów Ośrodka;
- 4) rejestru zdarzeń (dzienniki wypadków);
- 5) realizowanych projektów/programów;
- 6) ankiet.

4. Ustala się następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko finansowe
- 2) ryzyko prawne
- 3) ryzyko dotyczące zasobów ludzkich
- 4) ryzyko działalności
- 5) ryzyko technologiczne
- 6) ryzyko umowne
- 7) ryzyko zewnętrzne

Przykłady ryzyka występującego w ramach poszczególnych kategorii przedstawia tabela stanowiąca **załącznik nr I** do niniejszej procedury.

5. Do każdego ryzyka przypisuje się właściciela – osobę odpowiedzialną za zapewnienie, iż ryzyko jest zarządzane i monitorowane.

6. Każdy pracownik ma prawo i obowiązek zgłaszania bezpośrednio przełożonemu ryzyka zidentyfikowanych podczas wykonywania swoich obowiązków i przydzielonych zadań.

§5

Analiza zidentyfikowanego ryzyka

1. Analiza zidentyfikowanego ryzyka oznacza:

- 1) ocenę siły oddziaływania (skutku) ryzyka poprzez przypisanie każdemu z ryzyka wartości punktowej;
- 2) ocenę prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka poprzez przypisanie każdemu z ryzyka wartości punktowej.

2. Istotność ryzyka jest iloczynem skali prawdopodobieństwa jego wystąpienia i wartości oszacowanych potencjalnych skutków.

3. Sposób oceny prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka:

PRAWDOPODOBIENSTWO	ODPOWIEDNIK PUNKTOWY	PRZESŁANKI
Prawie pewne	5	Oczekuje się, iż takie zagrożenie wystąpi
Prawdopodobne	4	Wystąpienie zagrożenia jest bardzo prawdopodobne
Średnie	3	Zagrożenie może wystąpić w określonych przypadkach
Mało prawdopodobne	2	Istnieje niewielkie prawdopodobieństwo zaistnienia zagrożenia
Znikome	1	Zagrożenie może wystąpić jedynie w wyjątkowych przypadkach

4. Ocena skutku wystąpienia ryzyka opiera się na oszacowaniu potencjalnych skutków, a więc wyników oddziaływania, jakie zaistnienie danego rodzaju ryzyka może mieć na jednostkę i realizację jej celów i zadań. Uwzględnia się przy tym w szczególności konsekwencje prawne, finansowe i organizacyjne zaistnienia danego zdarzenia oraz jego wpływ na wizerunek jednostki i bezpieczeństwo pracowników.

5. Sposób oceny wpływu ryzyka:

OCENA SKUTKU	ODPOWIEDNIK PUNKTOWY	PRZESŁANKI
Nieznacznym	1	Brak skutków w wymiarze publicznym lub prawnym. Brak wpływu na bezpieczeństwo ludzi. Bardzo mały skutek finansowy.
Mały	2	Brak skutków w wymiarze publicznym lub prawnym. Brak wpływu na bezpieczeństwo ludzi. Mały skutek finansowy
Średni	3	Średnie konsekwencje publiczne i

		prawne. Brak wpływu na bezpieczeństwo ludzi. Odczuwalny skutek finansowy
Poważny	4	Poważne pogorszenie wizerunku publicznego. Poważne zagrożenie dla ludzi. Poważne straty finansowe.
Katastrofalny	5	Bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia. Ogromne straty finansowe.

6. W celu dokonania **oceny ryzyka** wykorzystuje się mapę istotności ryzyka, która stanowi macierz prawdopodobieństwo-skutek.

SKUTEK ↓					
katastrofalny	5	10	15	20	25
poważny	4	8	12	16	20
średni	3	6	9	12	15
mały	2	4	6	8	10
nieznacznym	1	2	3	4	5
PRAWDOPODOBIENSTWO ←	znikome	mało prawdopodobne	średnie	prawdopodobne	prawie pewne

7. Poziomy istotności ryzyka:

ISTOTNOŚĆ	
Ryzyko poważne	Wymaga pilnej uwagi
Ryzyko Umiarkowane	Należy omówić i monitorować
Ryzyko Nieznacznym	Należy monitorować

§ 6

1. Ryzykiem akceptowalnym jest ryzyko nieznacznym. Ryzyko umiarkowane i poważne przekracza akceptowalny poziom ryzyka.
2. Ryzyko przekraczające akceptowalny poziom wymaga ustalenia i podjęcia działań ograniczających je do poziomu akceptowalnego poprzez zmniejszenie jego wpływu lub prawdopodobieństwa wystąpienia (przeciwdziałanie ryzyku).

§ 7

1. Metodami przeciwdziałania ryzyku są:
 - 1) przeniesienie ryzyka – przekazanie ryzyka podmiotowi zewnętrznemu np. w drodze ubezpieczenia, usługi, zlecenia

- 2) przeciwdziałanie – stosowanie mechanizmów naprawczych np. kontrole
2. W celu określenia metody przeciwdziałania ryzyku należy przeanalizować:
 - 1) przyczyny (źródła) ryzyka i możliwe scenariusze rozwoju wydarzeń
 - 2) istniejące mechanizmy kontroli stosowane w celu ograniczenia lub uniknięcia tego ryzyka

§ 8

1. Zidentyfikowane ryzyko oraz ustalone metody jego ograniczenia są na bieżąco analizowane przez kierownictwo jednostki w ramach bieżącego zarządzania jednostką.
2. Wyniki oceny i analizy ryzyka wykorzystywane są na bieżąco do poprawy efektywności zarządzania ryzykiem oraz usprawnienia systemu zarządzania jednostką.

Kategoria ryzyka	
Ryzyko finansowe	
Budżetowe	Związane z planowaniem dochodów i wydatków, dostępnością środków publicznych dokonywaniem wydatków i obieraniem dochodów
Oszustwa i kradzieży	Związane ze stratą środków rzeczowych finansowych będącą wynikiem przestępstwa lub w kroczenia
Podlegające ubezpieczeniu	Związane ze stratami finansowymi, które mogą być przedmiotem ubezpieczenia, np. ryzyko pożaru, wypadku
Zamówień publicznych i zlecenia zadań publicznych	Związane z podejmowaniem decyzji oraz udzielaniem zamówień publicznych lub zlecaniem zadań publicznych innym podmiotom, np. ryzyko naruszenia zasad, form, trybu ustawy — Prawo zamówień publicznych
Odpowiedzialności	Związane z obowiązkiem zapłaty Kwot pieniężnych tytułem np. odszkodowań, odsetek karnych, kosztów procesowych, ewentualnych błędnych płatności
Ryzyko prawne	
	Związane z ewentualnym naruszeniem przepisów prawa
Ryzyko dotyczące zasobów ludzkich	
Personelu	Związane z liczebnością i kompetencjami pracowników.
BHP	Związane ze zdrowiem pracowników i wypadkami przy pracy
Ryzyko działalności	
Regulacji wewnętrznych	Związane z istnieniem i adekwatnością regulacji wewnętrznych

Organizacji i podejmowania decyzji	Związane ze strukturą organizacyjną, organizacją pracy oraz przekazywaniem obowiązków i uprawnień, np. ryzyko nieprecyzyjne określonych obowiązków, ryzyko braku formalnie powierzonych obowiązków, ryzyko nieodpowiedniej struktury organizacyjnej
Kontroli zarządczej	Związane z funkcjonowaniem systemu kontroli zarządczej np. ryzyko niedostatecznej kontroli, ryzyko nieskutecznych mechanizmów kontrolnych
Informacji	Związane z jakością informacji na podstawie których podejmowane są decyzje np. ryzyko braku komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej
Wizerunku	Związane z wizerunkiem Ośrodka.
Systemów informatycznych	Związane z używanymi w Ośrodku systemami i programami informatycznymi oraz ochroną zawartych w nich danych np. ryzyko awarii, ryzyko udostępnienia danych osobom nieuprawnionym, ryzyko nieuprawnionej modyfikacji danych
Ryzyko technologiczne	
	Uzależnienie działalności Ośrodka od sprzętu wykorzystywanego do wykonywania zadań
Ryzyko umowne	
	Związane z brakiem realizacji usług lub dostarczenia produktów przez wykonawców wg uzgodnionej ceny i specyfikacji
Ryzyko zewnętrzne	
Infrastruktury	Związane z infrastrukturą, bazą lokalową, środkami transportu i środkami łączności.
Gospodarcze	Związane z czynnikami ekonomicznymi np. kursu walut, inflacja
Środowiska prawnego	Związane ze skomplikowaniem i zmianami prawa oraz niejednolitym orzecnictwem

3. § 5 ust. 1 w załączniku nr 3 do Zarządzenia nr 32/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z dnia 28 października 2022 r. otrzymuje brzmienie:

„1. Termin przeprowadzenia samooceny funkcjonowania systemu kontroli zarządczej w Ośrodku ustala się do 10 lutego każdego roku za rok poprzedni.”

4. Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 32/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z dnia 28 października 2022 r. otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK nr 4 do Zarządzenia Nr 32/2022
Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej
w Świętochłowicach z dnia 28.10.2022 r.

Harmonogram działań w ramach kontroli zarządczej	Do kiedy	Realizuje
Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej	do 20.II	Dyrektor
Sprawozdanie z zarządzania ryzykiem	do 10.II za rok poprzedni	Z-ca Dyrektora
Kwestionariusz samooceny	do 10.II za rok poprzedni	Dyrektor, Z-ca Dyrektora, Główny Księgowy, Kierownicy Działów/Sekcji, Pracownicy
Rejestr ryzyka	do 20.II	Z-ca Dyrektora

§ 2

Pozostałe zapisy zarządzenia nr 32/2022 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach z dnia 28 października 2022 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu kontroli zarządczej, Procedury zarządzania ryzykiem, Zasady dokonywania samooceny funkcjonowania systemu samokontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świętochłowicach i jednostce podległej pozostają bez zmian.

§ 3

1. Wykonanie zarządzenia powierzam Zastępcy Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świętochłowicach.
2. Zobowiązuję Kierownika Działu Organizacyjno-Prawnego do zapoznania wszystkich pracowników z niniejszym zarządzeniem.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Agneszka Krika
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Świętochłowicach
Rada Prawny
Krzysztof Załęczny
KT-4102

